

ÚTIJELENTÉS

hivatalos külföldi kiküldetésről

Kiküldött neve/beosztása:
Szervezeti egység: NKPH Osztály

Kiküldetés adatai:

helye (ország, város): Belgium, Brüsszel

időtartama: 2025. október 15.

célja: SAFETY GATE ülés, melynek résztvevői az EU és EFTA tagállamok. Célja megvitatni a Safety Gate rendszer működésével és fejlesztésével, az egységes kockázatértékelési mechanizmus kidolgozásával, a jövőbeni jogalkotási tervekkel kapcsolatos elméleti és gyakorlati tudnivalókat.

Fogadó intézmény neve: Európai Bizottság

résztvevők/partnerek köre/: Ezeken az üléseken az EU és EFTA tagállamok, valamint az Európai Bizottság képviselői vesznek részt.

neve: Safety Gate meeting

Szakmai beszámoló:

1. napirendi pont: Az online piacterek termékbiztonsági kötelezettségei és regisztrációja

Prezentációjában a Bizottság összefoglalta az online piacterek szolgáltatóira vonatkozó legfontosabb kötelezettségeket, különös tekintettel a **Safety Gate Portálon** történő kötelező regisztrációra és a kapcsolattartási pontok kijelölésére vonatkozókat. Az online piactér olyan közvetítő szolgáltatás, amely online felületen keresztül teszi lehetővé a fogyasztók és a kereskedők közötti távértékesítési szerződések megkötését. Az általános termékbiztonsági rendelet (GPSR) értelmében az online piactereknek szigorú belső folyamatokat kell fenntartaniuk a termékbiztonsági kockázatok indokolatlan késedelem nélküli kezelésére.

A működés során az alábbi határidők betartása kötelező:

- **2 munkanap:** A piacfelügyeleti hatóságoktól érkező utasítások és megkeresések követése és végrehajtása.
- **3 munkanap:** A termékbiztonsági bejelentések és értesítések (notices) feldolgozása.

A rendelet értelmében az online piactereknek **két különálló** kapcsolattartási felületet kell biztosítaniuk:

1. **Piacfelügyeleti hatóságok számára:** Ezt a kapcsolattartót a *Safety Gate* felületén kell regisztrálni a közvetlen és gyors elektronikus kommunikáció érdekében. A megadandó adatok közé tartozik a cégnév, e-mail-cím, telefonszám, weboldal és a vállalkozás logója. **Fontos kiemelni, hogy a regisztráció mindaddig érvénytelen, amíg ez a kapcsolattartó pont nincs közzétéve (Published státusz) a rendszerben.**
2. **A fogyasztók számára:** A vásárlók közvetlen és gyors elérését biztosító csatornát a piactér saját online felületén kell jól láthatóan elhelyezni, nem pedig a Safety Gate portálon.

A portálra való belépéshez a szolgáltatóknak először egy **EU Login** fiókkal kell rendelkezniük. A hitelesítést követően az *Online Marketplace Registration* modulban rögzíthetik a vállalkozás adatait, és kategóriánként kezelhetik a kapcsolattartókat.

A rendszer elterjedtségét mutatja, hogy **2025. októberi adatok szerint összesen 1176 regisztrált online piactér-szolgáltató** szerepelt az európai adatbázisban.

2. napirendi pont: Átjárhatósági (interoperabilitási) funkciók a Safety Gate és más rendszerek között

Az **Általános Termékbiztonsági Rendelet (GPSR)** értelmében a Bizottságnak kötelező jogi előírása volt egy olyan átjárható felület fejlesztése, amely lehetővé teszi az online piacterek számára, hogy összekapcsolják saját felületeiket a **Safety Gate Portállal**. A rendelet emellett előírja az elektronikus adatcsere-megoldások fejlesztését a Safety Gate, a nemzeti piacfelügyeleti rendszerek és a vámrendszerek között. Az átjárhatóság (interoperabilitás) biztosítja, hogy a különböző rendszerek megbízhatóan és biztonságosan tudjanak egymással kommunikálni, valamint adatot cserélni. A prezentáció két fő technikai megoldást mutat be:

- **Safety Gate Interoperability Gateway (Átjárhatósági Kapu):** Kérésre elérhető, egyedileg testreszabható felület (API), amely **JSON és XML** formátumokat, valamint **SOAP és REST** metódusokat használ. Az adminisztrációs felületen keresztül kezelhető adatcsere **valós időben** frissül, így az online piacterek a közzététel után azonnal megkapják a riasztási adatokat.
- **Safety Gate nyilvános API:** Lehetővé teszi a nyilvánosan elérhető riasztási adatok letöltését **XML formátumban**, amely **minden pénteken** frissül.

A Safety Gate Interoperability Gateway-en keresztül megvalósuló adatcsere az alábbi funkciókat látja el és rendszereket köti össze:

- **Riasztások és követések (follow-ups) létrehozása:** Adatokat fogad az *eSurveillance webcrawler* (internetes keresőrobot), az *ICSMS*, a *Safety Business Gateway* és a *Consumer Safety Gateway* rendszerekből.
- **Nemzeti rendszerek integrációja:** Lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy saját nemzeti rendszereikből közvetlenül hozzanak létre riasztásokat a Safety Gate-ben, és fordítva, fogadják a Safety Gate riasztásait a saját rendszereikbe.

Az integrált rendszer az alábbi előnyöket biztosítja:

- **Gyorsabb információáramlás:** A bejelentett adatok azonnal megjelennek a többi tagállam rendszerében.
- **Adatkonzisztencia:** Ugyanazok az információk érhetők el minden kapcsolódó platformon.
- **Csökkentett munkateher:** Az adatok közvetlenül, manuális rögzítés nélkül hívhatók le a rendszerek között.
- **Hatékonyabb fogyasztóvédelem:** Az EU-s fogyasztók magasabb szintű védelmet élveznek a veszélyes termékekkel szemben.

Kiemelt kockázat: A rendszer hatékonyságának alapja az **adatminőség**. Ha egy tagállam hiányos vagy pontatlan információkat küld, az akadályozza és korlátozza a többi tagállam munkáját.

3. napirendi pont: Nyomon követhetőség javítása

A Bizottság prezentációjában a termékek **nyomonkövethetőségi információit foglalta össze**, ami arra fókuszált, hogy milyen adatokat kell tartalmazniuk a hatósági értesítéseknek a veszélyes termékek sikeres azonosításához.

A prezentáció legfontosabb pontjai röviden:

- **Jogi háttér (GPSR 25. cikk):** A tagállamoknak ki kell jelölniük egy nemzeti kapcsolattartó pontot, amelynek feladata a termékbiztonsági értesítések hiánytalanságának ellenőrzése.
- **A hiányzó adatok következménye:** Ha a nyomonkövethetőségi adatok hiányoznak, az értesítés **intézkedésre alkalmatlanná (non-actionable)** válik, ami hátrányt okoz a gazdasági szereplőknek és gyengíti a fogyasztóvédelmet.
- **Kötelezően megadandó adatok (amennyiben elérhetők):**
 - **A termék azonosítására:** Nem lefordított (eredeti) terméknev, kategória, márka, modell- vagy típusszám, vonalkód, tételszám (batch number), vámkód, valamint a termék és a csomagolás leírása.
 - **A nyomon követéshez:** Származási ország, a gyártó és a forgalmazók elérhetőségei, a felelős személy adatai, az online ajánlat URL-je és egyedi azonosítója (pl. AliExpress azonosító), valamint a beszállítói láncra vonatkozó dokumentumok (számlák, szerződések).
- **Gyakorlati útmutatások a minőségi bejelentésekhez:**
 - **Képek:** Mindig csatolni kell jó minőségű termékfotókat, online értékesítés esetén a weboldalon szereplő képeket is.
 - **Vonalkód:** A vonalkód mezőbe kizárólag tényleges vonalkódot szabad írni, egyéb egyedi azonosítókat nem.
 - **Amit kerülni kell:** A raktározási kódokat (**SKU**) nem szabad feltüntetni, a modell- és típusszámoknál pedig kerülni kell a fordítást igénylő kifejezéseket.
- **Követő értesítések (Follow-up):** Ha egy tagállam utólagos értesítést küld, annak kötelezően tartalmaznia kell az új vagy frissített információkat, valamint a nemzeti hatóság által megtett intézkedéseket.

A prezentáció egy **vitaindító résszel zárult**, amely arra kereste a választ a hatóságoktól, hogy a kevés információt tartalmazó jelentések mennyire használhatók a gyakorlatban, és hogyan lehetne javítani az adatgyűjtés hatékonyságát.

4. napirendi pont: Eltérő kockázatértékelések kezelése a Safety Gate bejelentésekben

A Bizottság prezentációjában bemutatta a piacfelügyeleti hatóságok előtt álló komplex kockázatértékelési helyzeteket mutatott be jogeseteken keresztül. Az előadás rávilágított arra, hogy a technikai szabványok csupán eszközök, és nem írják felül a hatóságok kötelezettségét a veszélyes termékek kiszűrésére.

Esettanulmányok és hatósági eljárások

A prezentáció négy eltérő piaci forgatókönyvet mutat be a helyes hatósági reakciókkal együtt:

- **1. forgatókönyv: Bébi függőágy (Szabványok megfeleltetése)**
 - *Probléma:* Egy gyártó önkéntesen visszahívott egy nem biztonságos tervezésű (túlzott dőlésszög, nem megfelelő oldalfalak, veszélyes zsinórok) bébi függőágyat. Kérdéses, hogy a vizsgált EN 1130:2019 szabvány tesztjei teljesen alkalmasak-e a termék értékelésére.
 - *Helyes eljárás:* **A bejelentést be kell nyújtani a Safety Gate rendszerbe, a GPSR-re mint alkalmazandó jogi rendelkezésre hivatkozva.** A szabványok nem kötelező érvényűek; ha a termék igazoltan veszélyes, a hatóságnak a szabványtól függetlenül intézkednie kell.
- **2. forgatókönyv: Építőkocka játék (Életkori figyelmeztetések hiánya)**
 - *Probléma:* Egy műanyag virággá összeállítható építőjáték kisméretű alkatrészeket tartalmaz, de nem szerepel rajta életkori figyelmeztetés.
 - *Helyes eljárás:* **A termék biztonságosnak tekinthető és piacon maradhat.** A Játékbiztonsági Irányelv értelmében az olyan játékoknál, amelyek funkciójuk vagy jellemzőik alapján egyértelműen nem 3 év alatti gyermekeknek készültek (pl. komplexebb építőjátékok, társasjátékok), a figyelmeztetés nem kötelező, és a túlhasználat csökkentené a figyelmeztetések hatékonyságát.
- **3. forgatókönyv: Mágneses társasjáték (Kockázati valószínűség)**
 - *Probléma:* Egy kisméretű mágneseket tartalmazó társasjátékot (amelyen szerepel a 36 hónap alatti tiltás) az importőr visszavont bélperforáció és elzáródás veszélye miatt.
 - *Helyes eljárás:* A kockázatértékelés során **magas valószínűséget (pl. 0,1) kell adni annak a forgatókönyvnek, hogy a gyermek több mágneset is lenyel,** mivel a mágnesek lenyelése súlyos belső sérüléseket okozhat.
- **4. forgatókönyv: Föld feletti úszómedence (Nemzetközi visszahívások és helyi eljárás)**
 - *Probléma:* Az USA-ban és Kanadában kilenc gyermekfulladás miatt visszahívtak egy medencét, mert a tartósíjakba kapaszkodva a gyermekek bemászhatnak a vízbe. Az EU-ban nem történt baleset, és a termék megfelel az európai szabványnak (EN 16582-1), amely alternatívaként védőeszközt vagy figyelmeztetést javasol.
 - *Helyes eljárás:* **Végrehajtási intézkedést kell hozni a termékkel szemben, és súlyos kockázatként (serious risk) kell bejelenteni a Safety Gate rendszerbe.** Az EU-s balesetek hiánya vagy a szabványnak való megfelelés nem akadályozhatja meg a hatóságot a fellépésben, ha bizonyított, hogy a termék kialakítása veszélyes.

A fentiek alapján az alábbi következtetéseket lehet kijelenteni:

- **A szabványok korlátai:** A termékek megfeleltetése a technikai szabványoknak (OJEU) csak egy vélelmet ad, de ez a vélelem mindig megdönthető (GPSR 7. cikk (3) bekezdés). A piacfelügyeletnek elsősorban a valós kockázatokra és azok mérséklésére kell összpontosítania.

- **Figyelmeztetések és észszerűség:** A hatóságoknak mérlegelniük kell a fogyasztói szokásokat és a termékek nyilvánvaló rendeltetését (pl. 3 év feletti játékok esetén), elkerülve a felesleges korlátozásokat.

5. napirendi pont: eSurveillance webcrawler legújabb fejlesztései és jövőbeni lehetőségei

Az Európai Bizottság prezentációjában bemutatta az **eSurveillance webcrawler** (internetes keresőrobot) legújabb frissítéseit, működését és jövőbeli funkcióit. Az eszköz célja a *Safety Gate* rendszerben bejelentett veszélyes termékek jogellenes online ajánlatainak felkutatása és kiszűrése.

- **Jelenlegi státusz:** Az alkalmazást már több mint **700 hatósági felhasználó** használja az összes tagállamban. Hetente több mint **200 000 online ajánlatot** vizsgálnak át az EU/EEA összes hivatalos nyelvén, és átlagosan **400 új, nem biztonságos ajánlatot** azonosítanak ~90%-os pontossággal.
- **Nemrég bevezetett új funkciók:**
 - Személyre szabott e-mail-feliratkozások (szűrés kategória, nyelv stb. alapján).
 - Webáruház-kezelési fejlesztések (változáspanlók, kommentek, felhasználók közötti ajánlások és könyvjelzők).
 - Domáinek fehér- és feketelistázása, valamint új felhasználói szerepkörök (piacterek, NGO-k, partnerek).
- **Várható jövőbeli fejlesztések:**
 - Feliratos és lefordított oktatóvideók.
 - Harmadik féltől származó adatkaparó (crawling/scraping) szolgáltatások bevonása.
 - A gépi tanulási osztályozó lecserélése és integrációja a legújabb európai uniós **GPT@EC** mesterséges intelligencia megoldással, valamint összekapcsolása az új *AI Alert* értesítési eszközzel.
- **A piacfelügyeleti hatóságok munkafolyamata:** A hatóságok beállítják a keresési kritériumokat, e-mailben kapnak értesítést a találatokról, bizonyítéki jelentéssel ellátott eltávolítási kérelmet küldenek a webshopnak, majd a törlés megerősítése után **egyetlen gombnyomással létrehozzák a követő intézkedést (follow-up)** a Safety Gate-ben.

6. napirendi pont: Safety Gate rendszer legújabb technikai és strukturális frissítései

Prezentációjában a Bizottság bemutatta a **Safety Gate** gyorsriasztási rendszer legújabb **technikai és strukturális frissítéseit**, valamint a **mesterséges intelligencia** tervezett bevezetésének lehetőségét.

A bemutató legfontosabb pontjai röviden:

- **Mellékletek méretének növelése:** A rendszerbe feltölthető egyedi fájlok maximális mérete **15 MB-ról 60 MB-ra**, a ZIP-fájlok mérete pedig **200 MB-ról 800 MB-ra** növekedett a támogatott formátumok (dokumentumok és képek) megtartása mellett.
- **Új funkciók a nyilvános weboldalon:**

- A „Show as list” funkció segítségével egyszerre akár **600 bejegyzés** is megjeleníthető.
- Az online értékesített termékeknél új adatmezők jelentek meg az **online kereskedő (Online trader)** és az **egyedi termékazonosító (Unique product identifier)** számára a nyomonkövethetőség javítására.
- **Új belső adatmezők:** Új kötelező mezők kerültek a felületre a **felelős személy (Responsible person)** elérhetőségeihez, valamint a járművek bejelentésénél az **alvázszám (VIN)** rögzítéséhez.
- **Gépi fordítás bevezetése:** A manuális, több napig tartó fordítást gépi fordítás váltja fel, ami azonnali elérhetőséget biztosít az EU összes hivatalos nyelvén. Technikai vagy érzékeny esetekben továbbra is megmarad a humán ellenőrzés lehetősége.
- **Mesterséges intelligencia (AI) integráció:** A megnövekedett ügyszám és a korlátozott humán kapacitások miatt a Bizottság bevezeti a **GPT@EC** nagy nyelvi modellt. Az AI automatikusan javítja a gépelési hibákat, ellenőrzi a termékkategóriákat/jogi alapokat, és tervezetet készít a termék- és kockázatleírásokból, amelyet a Safety Gate csapata végül manuálisan ellenőriz.
- **Ütemterv:** A koncepció igazolása 2025 második negyedévében megtörtént, a prototípus 2025 végére készül el, és az AI-alapú éles rendszer **2026 első negyedévében** válik elérhetővé.

7. napirendi pont: Safety Gate nemzetközi hírei

Az Európai Bizottság prezentációjában a **Kínai Népköztársasággal** megosztott termékbiztonsági riasztások statisztikáit és visszajelzéseit mutatta be a 2025-ös évre vonatkozóan.

- **Kínával megosztott bejelentések (2025):** Összesen **1079 riasztást** osztottak meg a kínai hatóságokkal. Ebből:
 - **582 eset nem nyomon követhető** (non-traceable), ez alkotja a bejelentések legnagyobb részét.
 - **237 esetben még várnak** a kínai fél visszajelzésére.
 - **172 esetet már kivizsgáltak.**
 - **88 esetben további információkra** van szükség a vizsgálatához.
- **Termékkategóriák szerinti visszajelzések (2025. augusztus):** A nem nyomon követhető esetek száma kimagaslóan a **játékok (Toys)** kategóriájában a legnagyobb (28 eset), ezt követik az **elektromos cikkek és berendezések** (18 eset), valamint a **fényfüzerek** (10 eset).
- **Megtett intézkedések állapota (2025):**
 - **132 esetben nem történt intézkedés.**
 - **76 esetben a GACC** (Kínai Fővámhivatal) hozott intézkedéseket.
 - **52 esetben a gyártó önkéntesen** tett intézkedést.

8. napirendi pont: Safety Gate követő intézkedései

A Bizottság prezentációjában a **Safety Gate** rendszerhez kapcsolódó **követő intézkedésekről (Follow-up notifications)** és a tagállami piacfelügyeleti hatóságok rendelkezésére álló eszközökről szól.

- **A követő intézkedések célja és jogi alapja:** A riasztások megosztása lehetővé teszi, hogy a tagállamok gyorsan kiszűrjék a veszélyes termékeket a közös piacon. A **GPSR** értelmében a tagállamoknak indokolatlan késedelem nélkül, de legkésőbb az intézkedés meghozatalától számított **4 munkanapon belül** be kell nyújtaniuk a követő jelentést (akkor is, ha a termék nem található a piacukon).
- **Statisztikák (2024–2025):** 2025 januárja és szeptembere között 3590 riasztás és 3975 követő intézkedés született, de **a riasztások kevesebb mint 48%-ához érkezett követő jelentés.** A követő intézkedések többsége a **gépjárművek** (2024-ben 69%, 2025-ben 61%) és a **játékok** (2024-ben 7%, 2025-ben 10%) kategóriájához kapcsolódik.
- **Eltérő kockázatértékelés:** Ha egy tagállam nem tesz intézkedést, mert nem ért egyet a riasztásban szereplő kockázati szinttel, teljes körű kockázatértékelési jelentést (pl. SAGA) kell benyújtania, amelyet a hatóságok egyeztetése követ.
- **Rendelkezésre álló digitális eszközök az internetes szűréshez:**
 - **eSurveillance webcrawler:** Automatikusan pásztázza az internetet az EU összes nyelvén, értesíti a tagállamokat, és egyetlen gombnyomással („Create follow-up”) lehetővé teszi a követő intézkedés rögzítését.
 - **Product Safety Pledge:** Önkéntes termékbiztonsági vállalást aláíró online piacterekkel való együttműködés.
 - **Online Marketplace Registration Module:** Az online piacterek hivatalos, GPSR szerinti regisztrációs adatbázisa a kapcsolattartók eléréséhez.
 - **CASP (Koordinált termékbiztonsági tevékenységek):** Közös tagállami termékteszt és döntéshozatali folyamatok.
- **Gyakorlati példák:** Az előadás során bemutatásra két folyamatban lévő (függőben lévő) eset: egy Németország által bejelentett, túlzott aromás amin koncentrációt tartalmazó olaszországi **műanyag játék labdát** (amelyre többek között Magyarország is önkéntes intézkedést tett), valamint egy vetemedésre és törésre hajlamos lengyelországi **betoncsavart**.

Ezen a Safety Gate ülésen egyedül az NKFH, főosztálya képviselte egy fővel Magyarország piacfelügyeleti hatóságait.

Budapest, 2025. november 26.

.....
kiküldött aláírása